

Ympäristöministeriön ajankohtaiskatsaus

Valtakunnalliset meluntorjuntapäivät 2023

22.3.2023

Ari Saarinen

Lainsäädäntö - MRL:n uudistaminen

■ Pää tavoitteet

- Edistää hiilineutraaliuutta ja vahvistaa luonnon monimuotoisuutta
- Parantaa suunnittelun laatua, edistää digitalisaatiota, helpottaa osallistumista ja vuorovaikutusta

■ Rakentaminen

- Rakentamisen vastuut ja luvat (rakentamislupa)
- Rakennusten vähähiilisyyden arviointimenetelmä ja rakennusmateriaalien kierrättäminen

■ Alueidenkäytön suunnittelu

- Aluerakenteen erilaistuminen ja kaupungistuminen
- Alueiden elinvoimaisuus, kestävä kehitys ja liikkumisen murros

■ Tavoitteiden toteutuminen

- Rakentamislaki (voimaan 1.1.2025)
- Laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä (voimaan 1.1.2024)
- Alueidenkäyttölain kehittäminen

MRL uudistus ja ääniympäristö

■ Rakentaminen

- Rakennuskohteen tietomalli - rakennuskohde, rakennusosat ja niiden ominaisuudet
- Rakentamismääräyskokoelmaan ei muutoksia – ääniympäristöasetus (796/2017)

■ Tietojärjestelmä

- Yhteentoimivaan tietomalliin perustuva rakentamisluvitus ja alueidenkäytön suunnittelu – meluvyöhykkeet, hiljaiset alueet
- Tietojärjestelmä aloittaa toimintansa 1.1.2024. Rakentamisen tiedot viimeistään vuoden 2027 ja alueidenkäytön tiedot vuoden 2028 loppuun mennessä järjestelmässä.

■ Alueidenkäytön suunnittelu

- Kaavamääräyskokoelman kehittäminen - määräykset laaditaan tietomallimuodossa kaavamääräyslajikoodiston pohjalta
- 'Melun- ja tärinätorjuntaratkaisut sekä niiden vaikutukset kaavoituksessa' ohje (YM)
- 'Melun ja tärinän torjunta maankäytön suunnittelussa' oppaan uudistaminen (UUDELY)

Uusiutuva energia - tuulivoima

- Tuulivoiman osuutta Suomen energiatuotannosta kasvatetaan (hallitusohjelma)
 - Tuulivoimarakentamisen suunnittelu -opas päivitetään
 - ✓ Välkevaikutusten mitoitukselle annetaan kansalliset suunnitteluohjeavot
 - ✓ Tuulivoimameluohjeistus säilyy nykyisellään
 - Suomeen on rakennettu tuulivoimameluasetuksen (1107/2015) ja siihen liittyvän ohjeistuksen voimaantulon jälkeen yli 4000 MW tuulivoimakapasiteettia
- Merituulivoiman rakentamisen edellytyksiä parannetaan (hallitusohjelma)
 - Useita selvityshankkeita meneillään
 - Tuotannosta aiheutuvan melun ja värähtelyn haittavaikutukset pääosin muita kuin ihmisvaikutuksia
 - ✓ Vedenalainen melu: HELCOM ja merialuesuunnittelu
 - Meristrategiadirektiivi
 - ✓ Suojellaan ja säilytetään meriympäristöä, ehkäistään ekologisen tilan huononeminen ja ennallistetaan merien ekosysteemejä

Turvallisuustilanne – ampumaradat (1/2)

- Reservin harjoitustoiminnan lisääntyminen ja Nato-jäsenyys
- Valtioneuvoston selvitys eduskunnalle Suomen ampumaratojen tilanteesta VN/23649/2022
 - Toimeksianto
 - ✓ Kokonaistilanteen tarkastelu ja arviointi
 - ✓ Ampumaratojen määrän lisääminen nykytasosta, ympäristönäkökulmat asianmukaisesti huomioiden
 - Yhteenveto selvityksestä
 - ✓ Noin 670 siviiliampumarataa, joista 290 radalla on voimassa oleva ympäristölupa
 - ✓ Alueidenkäytön suunnittelussa edistettävä ratojen syntymistä
 - ✓ Ampumaratatoiminnan valtionavustukset
 - ✓ Valtioneuvoston päätös ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista 53/1997 uudistaminen

Turvallisuustilanne – ampumaradat (2/2)

- Puolustusvaliokunnan lausunto PuVL 16/2022 vp - O 59/2022 vp
 - Ampumatojen käyttöasteet jäävät pysyvästi aiempaa merkittävästi korkeammalle tasolle.
 - Ampumaratojen määrän kasvattaminen nykytasosta on välttämätöntä maanpuolustuksen toimintaedellytysten varmistamiseksi – 1000 ampumaradan tavoite
 - ✓ Määrän lisääminen on mahdollista tehdä tavalla, jossa ympäristönsuojelulliset näkökohdat otetaan asianmukaisesti huomioon
 - ✓ Kaikilla käytössä olevilla ampumaradoilla on oltava asianmukainen ympäristölupa
 - ✓ Ympäristölupaprosessien yhdenmukaistaminen ja samanlaisten kriteerien käyttö, sekä luvittamismenettelyiden keskittäminen vain tiettyjen viranomaisten käsiteltäviksi
 - Riittävän kattavan valtakunnallisen ampumarataverkoston voidaan katsoa olevan osa kriittistä infrastruktuuria
 - Mikäli nykyinen sääntely tai menettelyt eivät riittävästi paranna ampumaratojen tilannetta alueidenkäytön suunnittelussa, on tarpeen tarkastella myös mahdollisia lainsäädännöllisiä muutostarpeita

Vihreä siirtymä

■ EU:n saasteettomuustoimintasuunnitelma

- Saasteettomuus on Euroopan vihreän kehityksen ohjelman keskeinen tavoite
 - ✓ Ympäristön saastuminen vahingoittaa terveyttä ja ympäristöä
 - ✓ Saastuminen on yksi suurimmista syistä, joiden vuoksi luonnon monimuotoisuus köyhtyy
- Tavoitteena on vähentää ilman, veden ja maaperän pilaantuminen vuoteen 2050 mennessä tasolle, jota ei enää pidetä haitallisena terveydelle ja luonnon ekosysteemeille
- Toimintasuunnitelmassa asetetaan vuoteen 2030 ulottuvat keskeiset tavoitteet saastumisen vähentämiseksi sen lähteellä
 - ✓ Ihmisille kroonista haittaa aiheuttavan liikennemelun vähentäminen 30 prosentilla

Ympäristömeludirektiivi

- Meluntorjunnan toimenpidesuunnitelmat 2024
 - Toimintasuunnitelmien valmistelu ja raportointi
- Toimenpidesuunnitelmien viitekehys
 - EU:n melupolitiikka ja saasteettomuustoimintasuunnitelman tavoitteet
 - EU:n kestävän ja älykkään liikkuvuuden strategia, mm.
 - ✓ 2030: vähintään 30 miljoonaa nollaemissio henkilöautoa liikenteessä
 - ✓ 2035: nollaemissio matkustajalentokoneet merkkinoilla
 - ✓ 2050: tavararaideliikenne on kaksinkertaistunut
 - Tieliikenteen ajoneuvojen melupäästön raja-arvojen tiukentaminen

